

TUNNELMAMUOTOILU

Marjo Rantanen

*”Yritys,
joka ei arvosta ihmistä,
ei ansaitse menestystä.”*

Talentum Pro
Helsinki 2016

© Talentum Media Oy ja Marjo Rantanen

Kansi: Marjo Rantanen ja Ile's Workshop, Ile Suni

Taitto: Ile's Workshop, Ile Suni

ISBN 978-952-14-2788-6

ISBN 978-952-14-2789-3 (sähkökirja)

ISBN 978-952-14-2790-9 (verkkokirja)

BALTO print, Liettua 2016

Palaute kirjasta: www.talentumshop.fi

Adalle ja Idalle.

KIITOS

Tämä kirja syntyi ajatuksesta koota yksiin kansiin, mitä kaikkea tunnelman maailmaan kuuluu ja mihin me kaikki voimme vaikuttaa. Touko-kuussa 2015 kirjan idea sai lämpimän vastaanoton Talentumilla, kiitos kustannuspäällikkö Juha Nurron. Juha kysyi ennen sopimuksen allekirjoittamista, mikä on lempikahvilani, jossa voisimme allekirjoittaa paperit ja aloittaa virallisen yhteistyön. Tiesin heti, että nyt kirjan matka alkoi oikealla tavalla, hyvissä tunnelmissa.

Kiitos kaikille kirjan asiantuntijoille suuresta viisaudesta ja suunnan näyttämisestä. Kiitos aivotutkija Risto Ilmoniemelle, joka avasi aivojen mysteeriiä meille kaikille ymmärrettävällä tavalla ja antoi viisaudessaan paljon ajateltavaa. Kiitos konseptiguru Mikko Tapanaiselle ja myötätunnon sanansaattajalle Margit Sjöroosille konseptien maailman avaamisesta ja ystävydestä. Olen oppinut teiltä paljon vuosien varrella yhteisissä projekteissa. Kiitos Tanja Kotrolle ajatuksista arvon ja merkitysten muotoilussa sekä ystävydestä. Kiitos elokuvaleikkaaja Harri Ylöselle, joka avasi tunnemaiseman filosofiaa elokuvien näkökulmasta ja antoi kirjaan paljon pohdittavaa. Kiitos näyttelijä Tobias Zilliacukselle vuorovaikuttamisen asiantuntijuudesta sekä ajatuksista, miten voisimme tehdä maailmasta vähän paremman paikan myös tuleville sukupolville. Kiitos LTA-valmentaja Niko Helinille, pokerimestari Valtteri Merikalliolle ja asiakaskokemuksen luotsille Olli Heinoselle pohdinnoista ja kiinnostavista näkökulmista.

Kiitos stand upin elävälle legendalle Jacke Björklundille elämäni mullistaneesta stand up -kurssista sekä komiikan maailman avaamisesta.

Kiitos Katja Kavilolle, tämän kirjan viralliselle kummitädille, joka ohjasi idean kustantajalle vapun 2015 jälkeen. Ilman Katjan nopeaa tarttumista aiheeseen kirja ei ehkä olisi vielä tässä.

Kirjailija ei ole mitään ilman viisasta, valmentavaa ja taitavaa kustannustoimittajaa. Suuri kiitos kustannustoimittaja Anttoni Pihlajamäelle, joka on elänyt tämän kirjan jokaisen sanan ja äänensävyyn ja ohjannut niitä oikeaan suuntaan. Kannustuksesi ja rohkaisevat sanasi heti tekemisen alkumetreillä ratkaisivat kirjan syntymisen ja kirjoittamisen ilon.

Kiitos kirjan visuaalisesta ilmeestä ja hienosta taittotyöstä Ile's Workshopin Illelle.

Kiitos perheelleni ja rakkailleni kärsivällisyydestä, rakkaudesta ja yhteisistä hetkistä esikoiskirjan eri vaiheissa.

Kiitos sinulle lukija, kun olet valinnut tämän aiheen. Toivottavasti kirjan ajatukset vievät meitä uudelle tasolle kaikissa elämän vaiheissa. Hymyillään kun tavataan!

SISÄLLYS

JOHDANTO	11
OSA 1	
TUNNELMAMUOTOILU – TUHANSIA VUOSIA UUSI JUTTU	17
1.1 Pieni torikauppias	19
1.2 Tunnelmalla kilpailtiin jo antiikissa	21
1.3 Kehittämisen evoluutio	25
1.4 Build a Bear – ihmeellinen nallepaja	28
1.5 Kohtaamispaikkojen evoluutio	34
1.6 Myötätuntoiset puitteet	37
1.7 Arvonmuodostus kohtaamisissa	40
1.8 Prosessit – tapa toimia	48
1.9 Miten vuorovaikutus luo tunnelmaa	57
OSA 2	
TUNNELMAMUOTOILU JA AIVOT – OIKEANLAISTA KEMIAA	65
2.1 Välittäjäaineet	67
2.2 Aivojen mysteeri	69
2.3 Yhteys itseen	80
2.4 Uhka vai ystävä?	83
2.5 Tunteet	90
2.6 Paineen alla	93

OSA 3	
TÄHTISADETTA JA POKERINAAMOJA – TUNNELMAMUOTOILUN KEINOT	97
3.1 Erilaisuuden johtaminen	99
3.2 Sosiaaliset tarpeet	105
3.3 Miksi tunnelma tarttuu?	116
3.4 Tunnelman suunta	117
3.5 Mitä on tunnelmamuotoilu?	123
3.6 Optimaalinen kokemus	125
3.7 Tunnelma stagella	129
3.8 Huumorin vaikutus	131
3.9 Komiikka on tunnelmanluontia	138
3.10 Kehonkieli luo tunnelmia	139
3.11 Tunnelma pokeripöydässä	142
OSA 4	
JOKAINEN ON TUNNELMAN SUUNNANNÄYTTÄJÄ	147
4.1 Tunnelmien Casino	149
4.2 Kohtaamiset ovat tarinankerrontaa	153
4.3 Puitteet	154
4.4 Tunnelmamuotoilun keinoja	156
4.5 Kun diiva tuli kirkkoon	169
4.6 Blogit välittävät tunnelmaa	174
4.7 Tunnelma murtaa myyttejä	184
LOPUKSI	189
LIITE – TUNNELMAKARTTA	194